

Χολολιθίαση

*Κων/νος Τριανταφύλλου
Επ Καθηγητής Γαστρεντερολογίας*

*Ηπατο-Γαστρεντερολογική Μονάδα
Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «Αττικόν»
Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Αθηνών*

χολεστερόλιθοι

**λίθοι από
χολοχρωστικές**

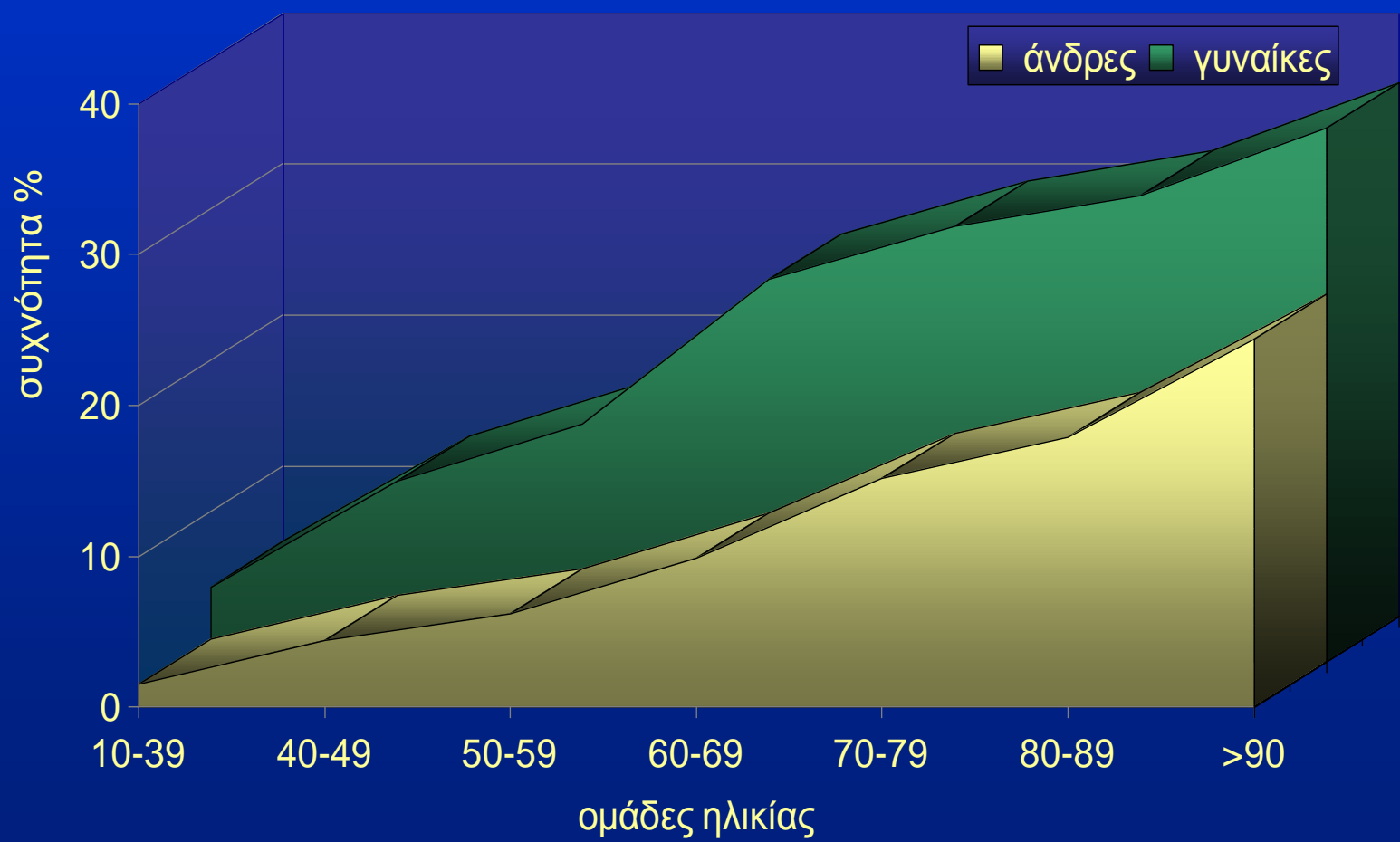
μικτοί λίθοι

Επιδημιολογία χολολιθίασης

	συχνότητα %
Οικονομικά αναπτυγμένες χώρες	10-20*
Ινδιάνοι φυλής Pima	60
Χιλή	30
Σουηδία, Αγγλία	10-20
Η.Π.Α.	10-20
Ασιάτες, μαύροι Αφρικής	3-5
Ελλάδα	6

*Α/Γ 80% ασυμπτωματικά άτομα

Συχνότητα χολολιθίασης

Λίθοι από χοληστερίνη

Προδιαθεσικοί παράγοντες

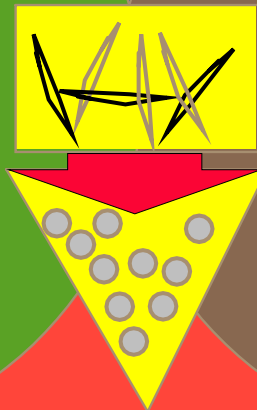
- Φυλή
 - Ινδιάνοι Πίμα, Ευρωπαίοι, μαύροι Αφρικής
- Φύλο
 - γυναίκες/άνδρες 2/1 - 4/1
- Ηλικία
 - νέες γυναίκες: 2.5%, μεσήλικες: 25%
- Κύηση
- Παχυσαρκία
- Μεταβολικά νοσήματα
 - Σακχαρώδης διαβήτης, Υπερτριγλυκεριδαιμίες
- Ολική παρεντερική σίτιση
- Γαστρεκτομή
- Χρόνια λήψη φαρμάκων
 - οιστρογόνα, χολεστυραμίνη, κλοφιμπράτη, οκτρεοτίδιο

Λίθοι από χολοχρωστικές ή μικτοί λίθοι Προδιαθεσικοί παράγοντες

- Λίθοι από χολοχρωστικές (μαύροι)
 - χρόνια αιμόλυση
 - κίρρωση ήπατος
 - νοσήματα τελικού ειλεού, εντερεκτομή
- Μικτοί λίθοι (καφέ)
 - χρόνια απόφραξη ή λοίμωξη

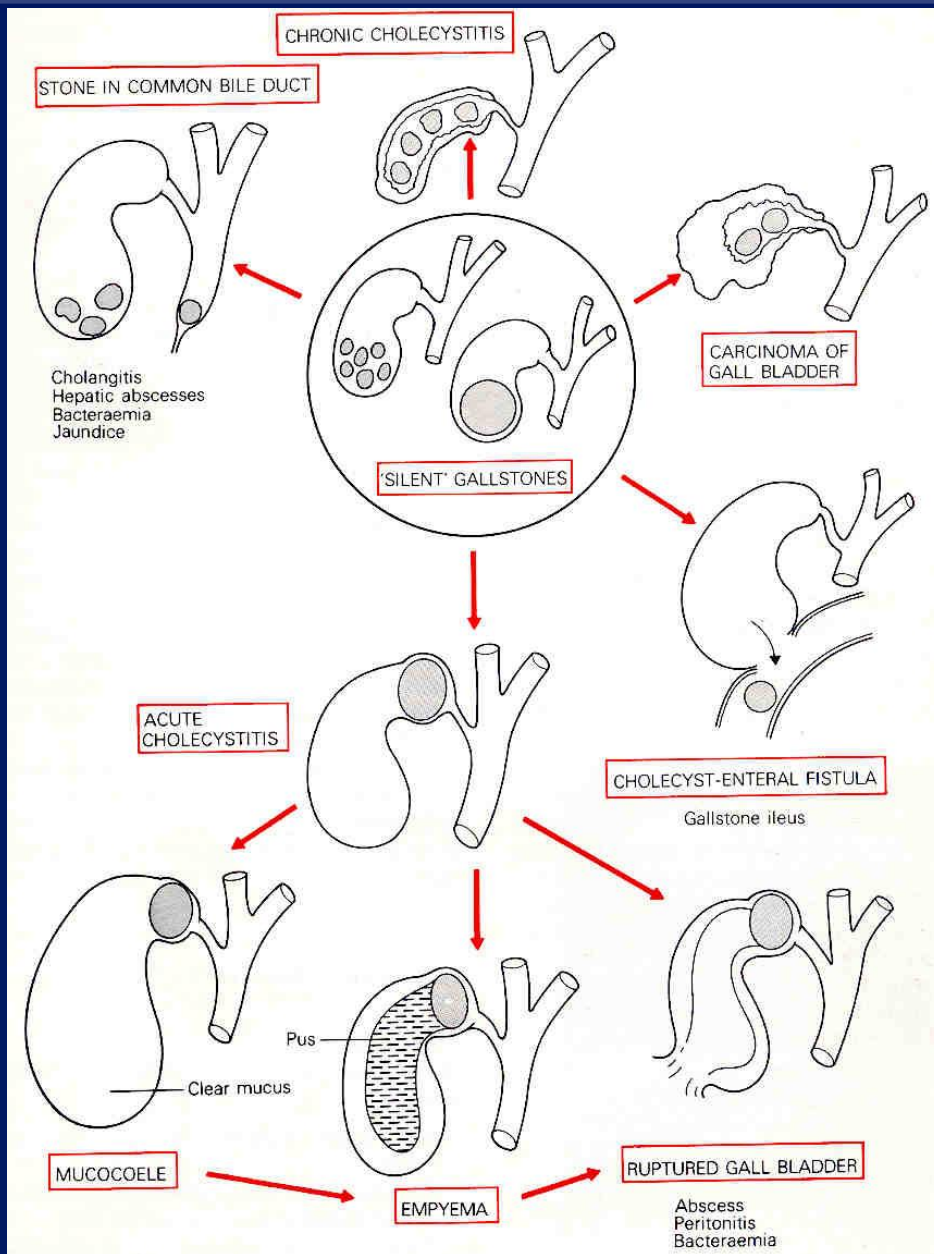
Διαλυτότητα της χοληστερίνης στη χολή

αναλογία χολής
σε χολικά οξέα
χοληστερίνη
φωσφολιπίδια

παράγοντες
που ευνοούν
το σχηματισμό
πυρήνα του
χολόλιθου

μη φυσιολογική
χοληδόχος κύστη

Πιθανές κλινικές εκδηλώσεις χολολιθίασης

Διαφορική διάγνωση κωλικού δεξιού υποχονδρίου

Ανικτερικός ασθενής

- Ενδοκοιλιακά νοσήματα
 - πεπτικό έλκος
 - διάτρηση πεπτικού έλκους
 - οξεία παγκρεατίτιδα
 - οξεία σκωληκοειδίτιδα (οπισθοτυφλική)
 - οξεία εκκολπωματίτιδα (δεξιό κόλο)
 - κωλικός δεξιού νεφρού
- Εξωκοιλιακά νοσήματα
 - οξύ (κατώτερο) έμφραγμα μυοκαρδίου
 - έρπητας ζωστήρας

Διαφορική διάγνωση οξείας χολοκυστίτιδας

Ασθενής με ίκτερο

- Οξεία παγκρεατίτιδα
- Οξεία αλκοολική ηπατίτιδα
- Ιδιοπαθής σκληρυντική χολαγγειίτιδα
- Νεοπλάσματα ήπατος
 - πρωτοπαθή (ηπάτωμα)
 - μεταστατικά
- Νεοπλάσματα της περιοχής
 - καρκίνος χοληδόχου κύστεως
 - χολαγγειοκαρκίνωμα
 - καρκίνος φύματος Vater
 - μεταστατικοί όγκοι πυλών ήπατος

Μονήρης χολόλιθος

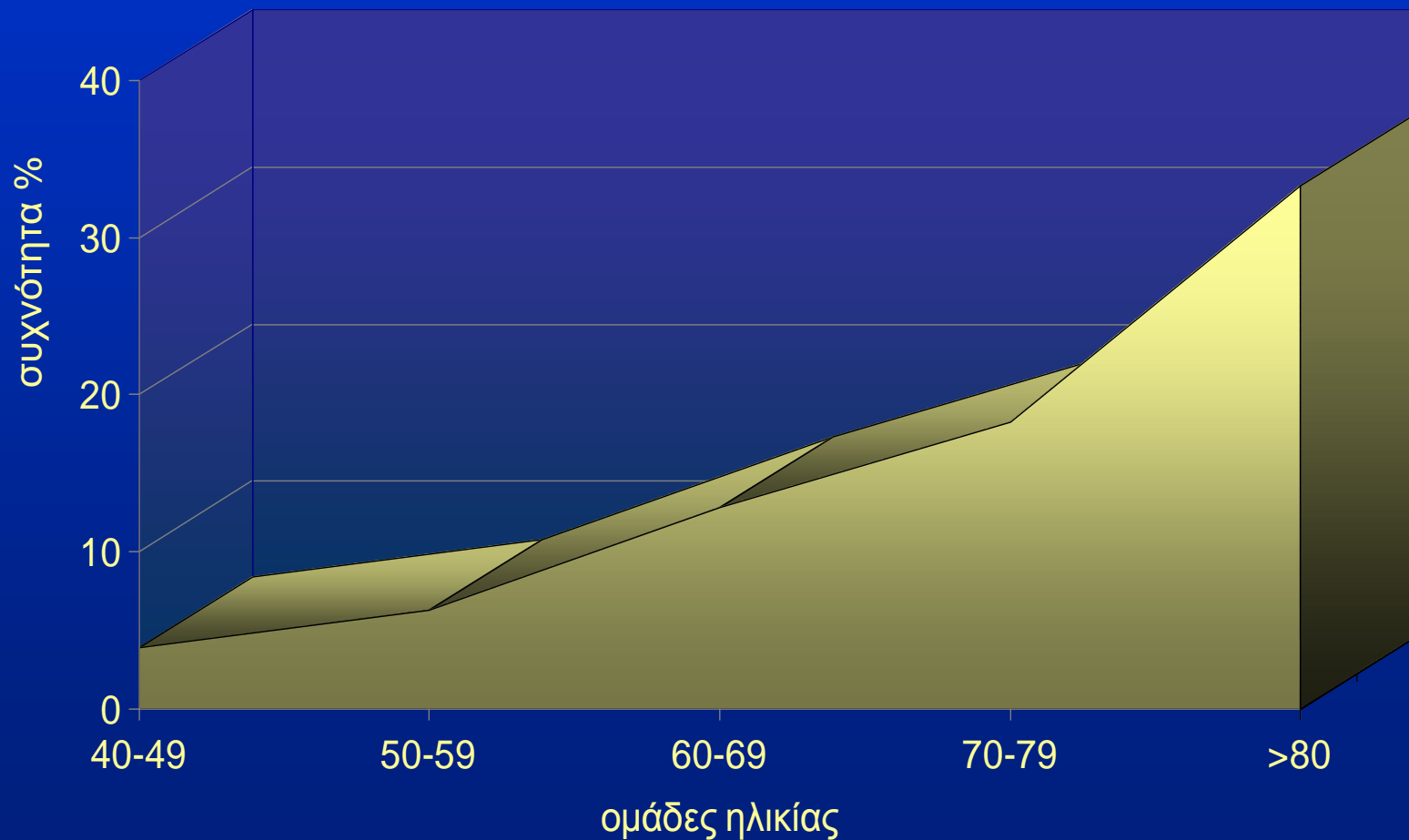

Θεραπεία κωλικού δεξιού υποχονδρίου

- Γενικά μέτρα
 - νοσοκομειακή νοσηλεία
 - διακοπή σίτισης
 - χορήγηση iv ορών
- Αντιμετώπιση του πόνου
 - χορήγηση iv αναλγητικών
 - (π.χ. πεθιδίνη, ιντομεθακίνη)
- Αν συνυπάρχει πυρετός (χολαγγειίτιδα)
 - αντιβιοτικά ευρέως φάσματος
 - (π.χ. κεφολοσπορίνες)

Χοληδοχολιθίαση

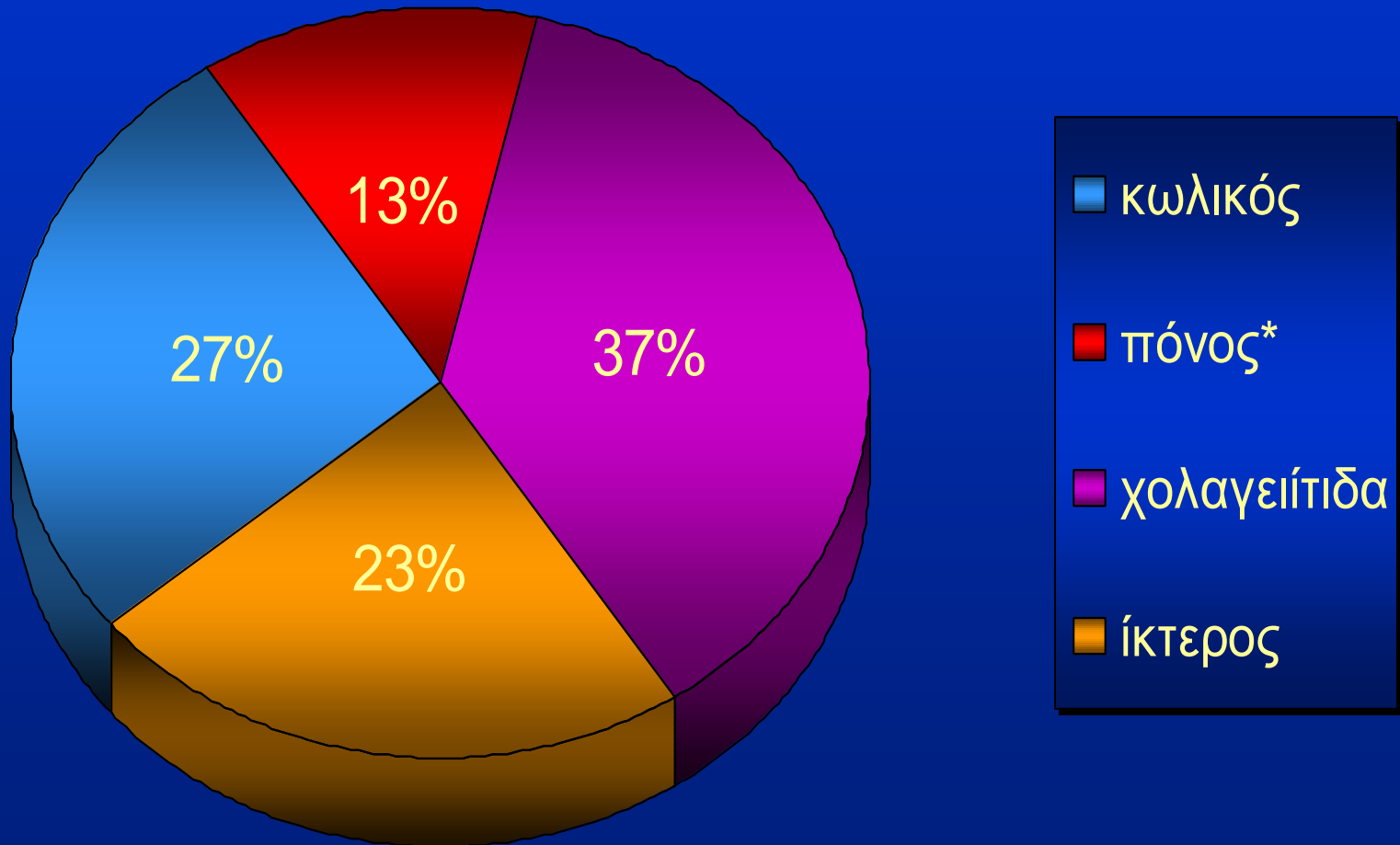
Συχνότητα χοληδοχολιθίασης σε ασθενείς που υποβλήθηκαν σε χολοκυστεκτομή για χολολιθίαση

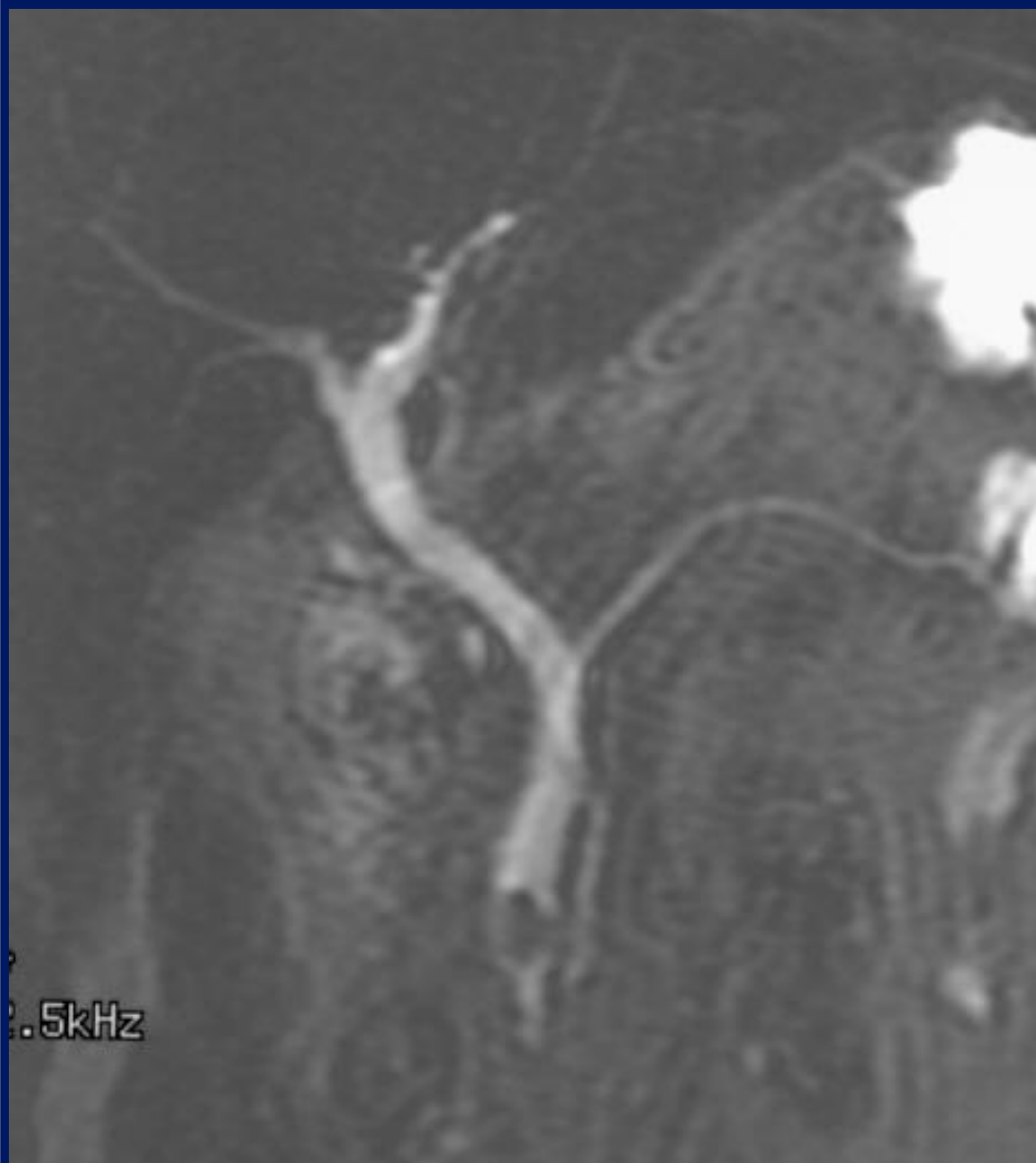
Κριτήρια αξιολόγησης ασθενών για παρουσία χοληδοχόλιθων

κριτήρια	αρνητική	πιθανή	προφανής
ALT, AST	φυσιολογική	< x2	> x2
ALP	φυσιολογική	< x2	> x2
χολερυθρίνη	φυσιολογική	< 2 mg/dl	> 2 mg/dl
US	φυσιολογική		
ιστορικό ικτέρου ή οξείας παγκρεατίτιδας	αρνητικό	αρνητικό ή παλιό	πρόσφατο

Συμπτώματα ασθενών με χοληδοχολιθίαση

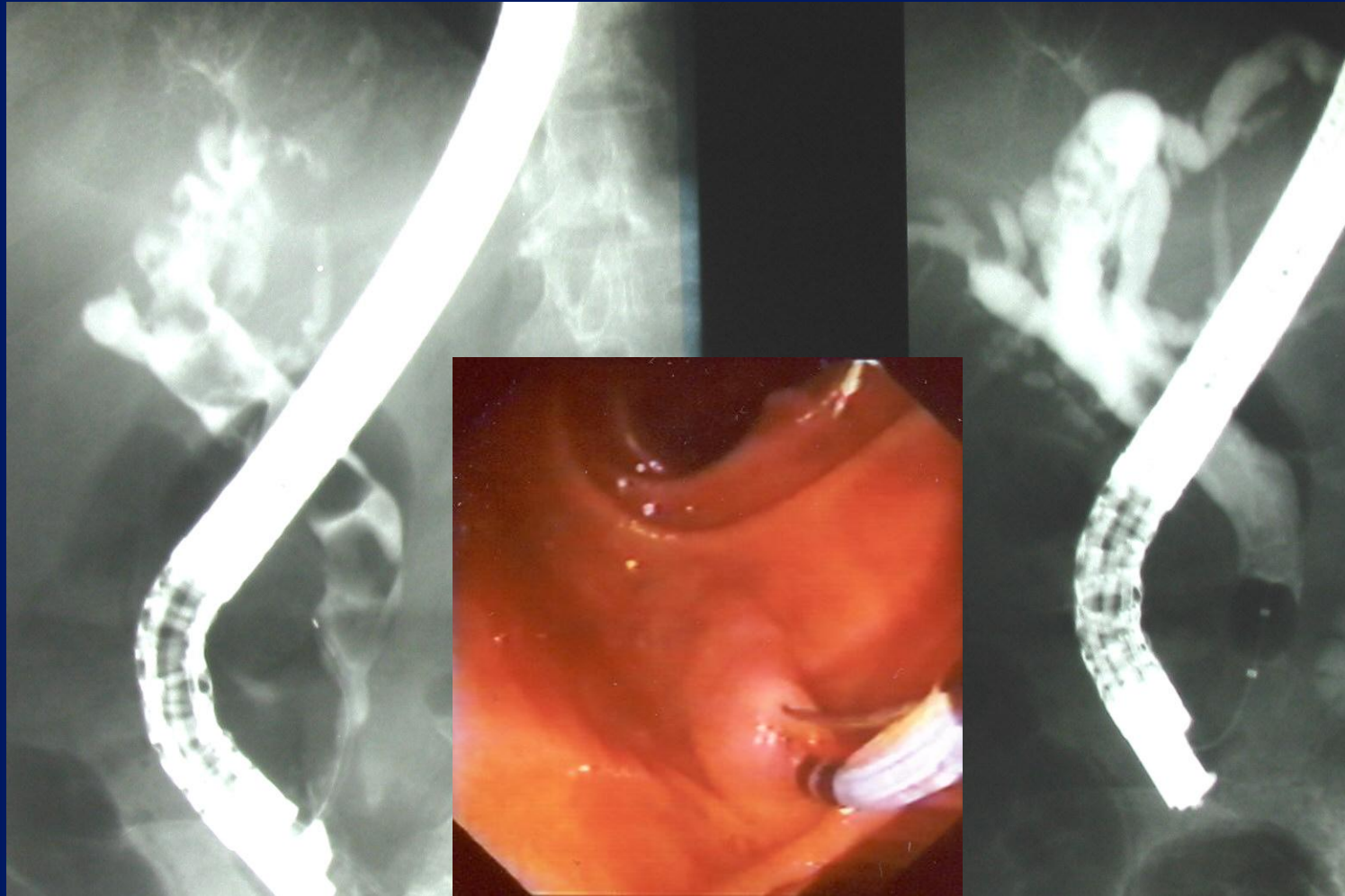

*άτυπα υποτροπιάζοντα άλγη στο δεξιό υποχόνδριο ή το επιγάστριο

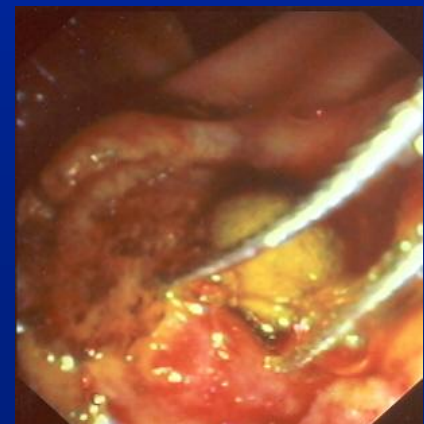
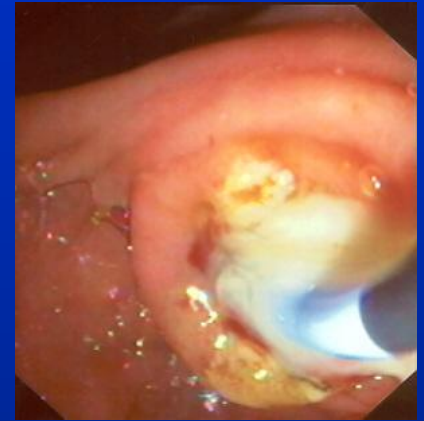
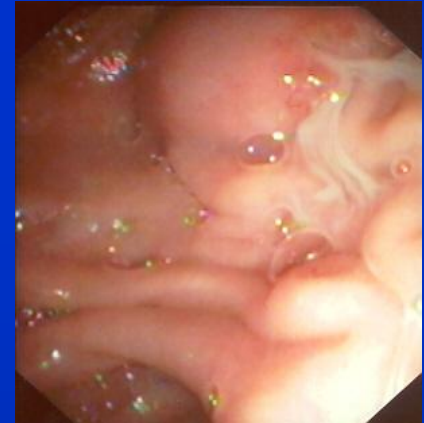

MRC
χοληδοχολιθίαση

ERC – ES χοληδοχολιθίαση

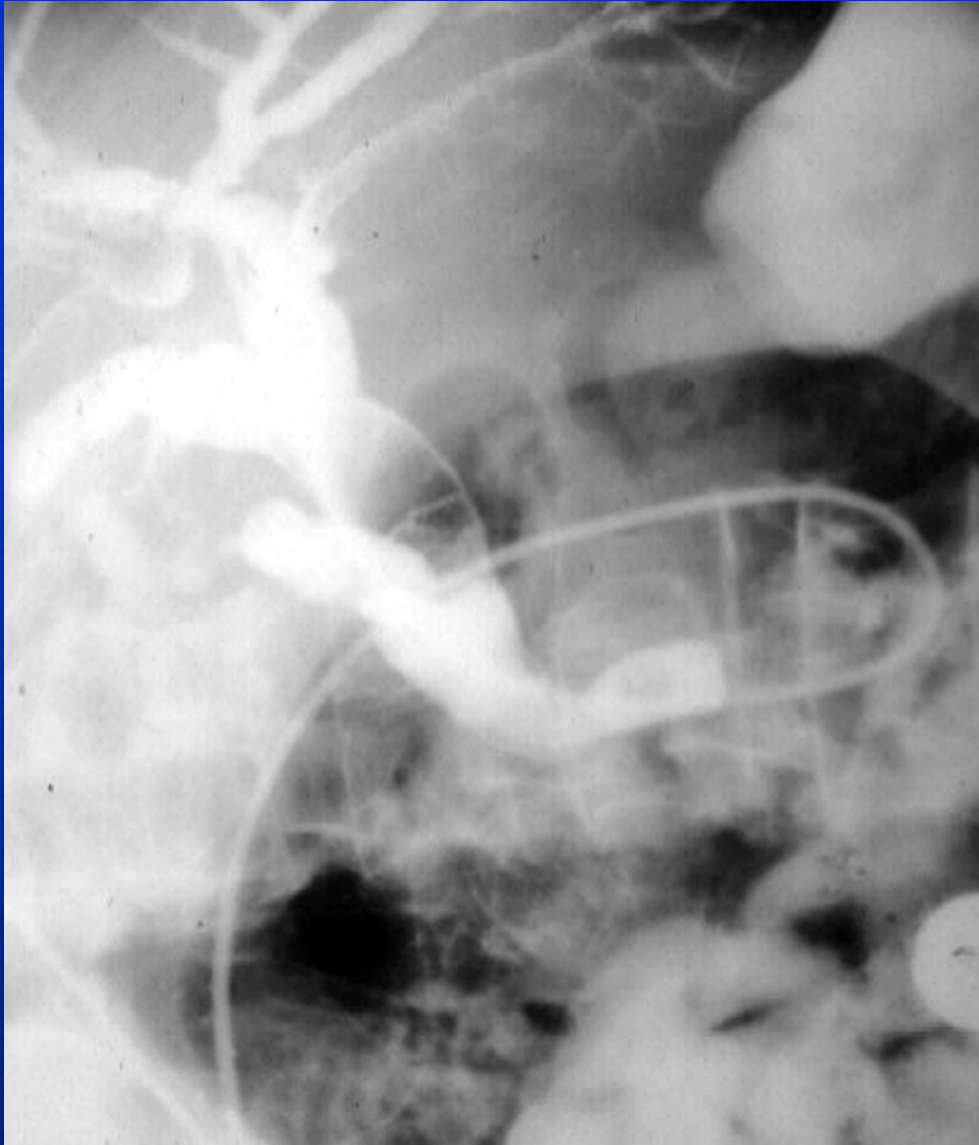
ERC – ES πυώδης χολαγγειίτιδα

**ERC – stent
γιγαντιαίος
χοληδοχόλιθος**

**ERC –
ρινοχολικός καθετήρας
εξωσωματική λιθοτριψία**

Ίκτερος

Έμμεση υπερχολερυθρυναιμία	Άμεση υπερχολερυθρυναιμία
<i>Αυξημένη παραγωγή χολερυθρίνης</i>	<i>Ηπατική διαταραχή</i>
Αιμόλυση	Ηπατικό νόσημα οποιασδήποτε αιτιολογίας
<ul style="list-style-type: none">• Διαταραχή ερυθροκυττάρων	Χολόσταση οποιασδήποτε αιτιολογίας
<ul style="list-style-type: none">• Υπερσπληνισμός	<i>Μεταβολική διαταραχή</i>
<ul style="list-style-type: none">• Αυτοάνοση αιμολυτική αναιμία	Dubin-Johnson
<ul style="list-style-type: none">• Μη αποδοτική ερυθροποίηση	Rotor
Αποδόμηση αιματώματος	Καλοήθης υποτροπιάζουσα ενδοηπατική χολόσταση
<i>Μειωμένη κάθαρση χολερυθρίνης</i>	Χολόσταση της κύησης
Νεογνικός ίκτερος	<i>Εξωηπατική διαταραχή</i>
Gilbert	Βλάβη στα χοληφόρα
Crigler-Najjar	Βλάβη στο πάγκρεας

Διερεύνηση έμμεσης υπερχολερυθριναιμίας

Γενικά test	Ειδικά test
Επίχρισμα αίματος	Ηλεκτροφόρηση Hb
Δείκτες ερυθροκυττάρων, ΔΕΚ	Έλεγχος G-6-PD
Επίπεδα απτοσφαιρίνης	Δοκιμασία Coombs
LDH	Οσμωτική ευθρυπτότητα
Μυελόγραμμα	Δοκιμασία Ham

Αίτια άμεσης υπερχολερυθριναιμίας

Βλάβη χοληφόρων	Ηπατική βλάβη	Μεταβολικές διαταραχές
Χοληδοχολιθίαση	Ιογενής ηπατίτιδα	Dubin-Johnson
Κακοήθεια	Αλκοολική ηπατίτιδα	Rotor
Χοληδοχοκήλη	Κίρρωση οποιασδήποτε αιτιολογίας	Καλοήθης υποτροπιάζουσα ενδοηπατική χολόσταση
Στένωση χοληφόρων	Σήψη	Χολόσταση της κύησης
Ατρησία χοληφόρων	Φάρμακα	
PBC		
PSC		

Αιτιολογία του Ικτέρου στον βαρέως πάσχοντα

Ηπατοκυτταρική βλάβη	Χολοστατική βλάβη	Αμιγής υπερχολερυθριναιμία	Μικτή
Ισχαιμία ήπατος	Παρεντερική θρέψη	Μετάγγιση	Πολλαπλά αίτια
		Αιμάτωμα	
		Αιμόλυση	
Καρδιακή ανεπάρκεια	Σήψη	Σήψη	Σήψη
Φάρμακα	Φάρμακα	Φάρμακα	Φάρμακα

Αίτια ικτέρου κατά την εγκυμοσύνη

1 ^ο και 2 ^ο τρίμηνο	3 ^ο τρίμηνο
Χολολιθίαση	Χολόσταση της κύησης
Ιογενής ηπατίτιδα	Προεκλαμψία
Αλκοολική νόσος ήπατος	Σύνδρομο HELLP
Χολόσταση της κύησης	Οξύ λιπώδες ήπαρ
Υπερέμεση	Χολολιθίαση
	Ιογενής ηπατίτιδα

Προσέγγιση ασθενούς με υπερχολερυθριναιμία

- Έμμεση
 - Αιμόλυση
 - Gilbert
- Άμεση
 - Ηπατοκυτταρική βλάβη
 - Χολόσταση
 - Μικτή

Προσέγγιση ασθενούς με άμεση υπερχολερυθριναιμία

Απαραίτητα στοιχεία	Επιβεβαίωση της κλινικής υποψίας
Ηλικία	US ήπατος-χοληφόρων
Ιστορικό	CT
Κλινική εξέταση	MRCP/ERCP/PTC
Ηπατική βιοχημεία	Βιοψία ήπατος

Χολόσταση

- Άμεση υπερχολερυθριναιμία
- Αύξηση αλκαλικής φωσφατάσης
- Αύξηση γ GT, 5NT

Κλινική εικόνα χολόστασης

- Κνησμός
- Μειωμένη ποσότητα χολικών αλάτων στον εντερικό αυλό
 - Διαταραχή γαλακτωματοποίησης του λίπους
 - Στεατόρροια
 - Διάρροια
 - Μείωση ΣΒ
 - Υπολευκωματιναιμία
 - Διαταραχή απορρόφησης βιταμινών
 - Νυκταλωπία (Α)
 - Οστεομαλακία (D+Ca)
 - Νευροπάθεια (Ε)
 - Διαταραχές πήξης (Κ)

Εργαστηριακή ΔΔ άμεσης υπερχολερυθριναιμίας

	Ηπατοκυτταρική νέκρωση	Χολόσταση
ALT/AST	8-200×*	1-8×
ΑΦ/γGT	1-3×	3-10×

X το ανώτερο φυσιολογικό όριο

Διερεύνηση χολόστασης

